

رهی معیری

هیجرت و زن دوست

جناب شاعر تقریباً پنجاه سال از عمر شریقش میگذرد هر ۳ سال است که شعرمی گوید و پنجاه سال تمام است که دوستدار موی خوش و روی دلکش است، اما با همه این احوال اگر کتاب رهی را رویت بفرمائید بسکه بخودش ورمیرود و ترکل و درگل است که خیال می‌کنید با یک جوان یست و پنج ساله روبرو هستید

اما دلیل اینکه رهی چرا زن نمیگیرد و مجرد مانده خودش سری است که من و شما شاید کمتر از این رمزلایزال حالمان شود، بقول معروف بزیدی گفتند چرا زن نمیگیری؟
گفت:

- «علمزم»

حالا اگر رهی هم زن نمیگیرد شاید برای اینکه شاعر است شاعر نمیتواند دل خود را بند بزنند؛ محبوس شود - فکر خانه و خانواده کند؛ دوست دارد بهر چمن که مرسدگلی بچیند و برسود پای گل نشستن خارش میکند؛ سوژه ازین میرود، مضمون کم می‌شود و قافیه هم می‌سوزد، در هر حال اینکه تابحال رهی مجرد مانده و خودش مجبور است کت و شلوارش را «ماهوت پاک کن» بشد خودش مسئله ایست که چندان یبحث و نقل ما مر بوط نیست گرچه صحبت ما درباره تاثیر ازدواج در هنر است ولی فی کل نفسه این بحث تقریباً از عهده ما خارج است

زندگی رهی بعد از یست سال خدمت دولت وسی و پنج سال شعرو شاعری و قافیه پردازی عبارت است از چند جلد کتاب شعر، یک صندلی و میز تحریر، چند دست لباس و پوشت و یست سی تا کراوات که مشغوقهای پنهانیش برایش خریده اند و یک حقوق مقرری اداری و مشتی غزل همین و همین جناب شاعرهم بیش از اینها توقع ندارد

گدای میکده ام لیک وقت مستی بین
که حکم بر فلک و ناز بر ستاره کنم
اما بجای اینکه تائیرا زدواج بر هنر را در اشعار رهی مورد
محض قرار دهیم چریان عیناً بعکس است و باید تاچار بخاطر اینکه
ایشان سرو همسر قانونی و شرعی ندارند تائیر تجرد را در اشعار شاعر
بینیم .

خوبی تجرد اینکه جناب رهی برای هر دل و دلیری که داش

بنخواهد شعر میگوید یکروز برای یار موطلائی :
بود ارزان شعله شمعی در آغوش نیم

ارذش زلف سمن سای توام آمد بیاد

یکروز برای یار خرمائی و روز دیگر برای دلبر سیه مو

تا کنون متاسفانه از اشعار رهی مجموعه‌ای انتشار نیافته است
آنچه که از این شاعر دیده شده جسته و گریخته در مجلات ادبی بوده
است اما طرفداران رهی اشعار دلپذیر او را بیش از آثار رهی پیشتر
در قالب قطعات انتقادی سیاسی و ترانه یا تصنیف است اما غالباً رهی
را بغاز ایشان می‌شناسند، وی پیرو اساتید گذشته شعر و قواعد عروضی
شعر فادرسی است و با شعر نومخالف است اما در عین حال که در اصول
کار با شعر ای متقدم همراه است رنک و بوی مخصوص قرن و زمان
معاصردا نیز در آثار وی میتوان دید

رهی چون پا بند زن و فرزنه نیست هر چند وقت یک مضمون
و منبع الهام برای شعر خود می‌باید و برای اینکه بتواند همیشه مضمون
نویدست آورد ازدواج نمی‌کند نتیجه اینکه میتوان تائیر زمان را
در اشعار رهی جستجو کرد؛ این شعر از کارهای قدیم شاعر است یعنی
آن موقعی که شاعر جوان بود :

توای بی بها شاخص شمعدانی
که بزلف معاشق من جا کرفتی

عجب دارم از کوکب طالع تو انسانی
که بر فرق خورشید ماؤ اگرفتی

مکر طاهر بستان بہشتی ؟

که جا بر سر شاخ طوبی گرفتی

مکر دست اندیشه مائی ای گل ؟

که زلفش بعجز و تمنا گرفتی

گرت نیست دل از غم عشق خونین

چرا رنک خون دل ما گرفتی

نه تنها در آن حلقه بوئی نداری

که با روی او آبروئی نداری

ملاحظه میکنید در این شعر الفاظ شعر با مهارت و دل انگیز

بکار رفته‌اند. ولی خود شعر در عین حفاظت فورم و وزن اثر قابل ملاحظه‌ای نیست و تنها به یکبارخواندنش می‌بارزد
اما اشعار امروز شاعر نوعی تاثیر شدید را در بردارد که با اشعار گذشته شاعر بسیار فرق دارد غزل‌هایی که امروز رهی می‌سازد حد فاصل شعر قدیم و جدید است این اشعار در عین زیبائی و روانی، دردی دارد تاثیری دارد.

نه دل مفتون دلپندی، نه جان مدهوش دلخواهی
نه بر مژگان من اشکی، نه بر لمبهای من آهی

نه جان بی نصیبم را بیامی از دل رامی
نه شام بی فروغم را نشانی از سحر گاهی
نیابد محفلم گرمی نه از شمعی نه از جمعی
ندارد خاطرم الفت نه با مهری نه با ماهی
کیم من؛ آرزو کم کرده‌ای تنها و سرگردان
نه آرامی، نه امیدی، نه همدردی نه هماراهی
کهی افتان و خیزان چون غباری در بیان
کهی خاموش و حیران چون تکاهی بر نظر گاهی
رهی تا چند سوزم در دل شبها چو کوکبها
با قبال شرد نازم که دارد عمر کوتاهی

پژوهشگاه علوم اسلام و مطالعات فرهنگی
پژوهشگاه علوم اسلامی
((مژده))

اداره مطبوعات کیان در مهر ماه یکهزار و سیصد و سی هشت
كتابی در سراسر کشور منتشر خواهد ساخت که به محض انتشار
نایاب خواهد شد از هم اکنون منتظر آگهی و انتشار توزیع قبوض
این کتاب باشید از این کتاب کسانی استفاده هینما یند که قبض
در دست داشته باشند